

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”

ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност **БЪЛГАРСКА ФИЛОЛОГИЯ**

магистърска програма **СЕМИОТИКА НА КУЛТУРАТА**

Област на висше образование: **2. Хуманитарни науки**

Професионално направление: **2.1. Филология**

Образователно-квалификационна степен: **Магистър**

Професионална квалификация: **Филолог, културолог**

Квалификационната характеристика на студентите, завършили специалност **Българска филология** с образователно-квалификационната степен **магистър** в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”, както и учебният план, по който се осъществява подготовката им, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационната степен **магистър** (ПМС № 162/2002 г.), с Националния класификатор за професиите съобразно придобитото образование, професионалната квалификация и правоспособността (изм. ДВ, бр. 8/12.09.2003 г.).

Квалификационната характеристика представя основните цели на обучението и възможностите за професионалната реализация. Тя е основана на стандартите, залегнали в резолюциите на Съвета на Европа за академично образование.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Основна цел

Магистърската програма **Семиотика на културата** в специалността **Българска филология** има за цел да подготвя квалифицирани кадри за различни области на съвременния социален живот, които изискват висше филологическо образование и познания в областта на хуманитаристиката въобще. Освен това програмата си поставя за цел да обучи специалисти, които могат да се адаптират бързо и адекватно към динамичните социални условия, както и към нарастващите изисквания в сферата на хуманитаристиката и в частност на филологията и семиотиката.

Допълнителни цели

Магистърската програма **Семиотика на културата** си поставя за цел да подготвя специалисти, които могат да се справят с редица специфични проблеми, изискващи семиотичен анализ или интерпретация на знаковостта на културните феномени и модели.

Специфични цели

Подготовката по магистърската програма преследва специфични задачи, свързани с новата материя, която магистрантите трябва да усвоят, и с теоретичните понятия и постановки. Необходимостта от усвояване на нови анализационни техники е свързана с получаването на професионална подготовка в областта на семиотичните проблеми. Обучението цели:

- да се задълбочат теоретичските познания върху фундаментални семиотични проблеми, свързани с филологията и културата;
- да се усвои от магистрите широка база от специализирани знания върху съвременни хуманитарни дисциплини, надграждаща придобитото в бакалавърската степен;
- да се формират професионални умения за компетентно и аналитично отношение към феномените на културата;
- да се придобият умения за работа в интеркултурна и мултиетническа среда, в екип и при динамични социални условия;
- в процеса на обучението да се изградят на професионално-личностни качества, способности и мотивация за самоусъвършенстване, самообразование и научни изследвания.

Обучаваните имат възможност да посещават (и да участват в) значими културни събития в университетска и градска среда, да анализират артефактите на съвременността и да ги представят. Това се отнася до различни форми на изкуството и науката: театър, литература, живопис, скулптура, инсталации, научни форуми.

Тези възможности способстват за придобиване на адекватен личен опит, който да послужи в бъдещата реализация на магистрите в различни професионални сфери.

Подготовката на магистрантите се проверява по отношение на теоретичните и практическите познания и умения. Изискванията към студентите са оформени съобразно съвременните критерии на висшето образование, като следват:

- ниво на теоретичните познания;
- възможности за прилагане на теоретичната подготовка в практиката;
- работа в екип;
- самостоятелни научни изследвания;
- работа с технически средства (компютърно оборудване и пр.);
- създаване на програми;
- създаване и защита на проекти.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Структура и организация на учебния процес

Преподаването в магистърската програма *Семиотика на културата* в Шуменския университет е основано на съвременния опит на класическите университети в Европа. Структурата и организацията на учебния план дават възможност за студентска мобилност.

Преподаването в специалността се осъществява в двата учебни формата – задължителни и избираеми дисциплини.

Задължителните дисциплини включват дисциплините, изграждащи теоретичната база от знания по семиотика и културология. В учебния план са включени дисциплини, които са свързани както с основополагащи научни дисциплини в

хуманитаристиката (*Семиотика на властта, Семиотика на историята, Език, литература, култура, Семиотика на киното, Семиотика на операта, Семиотика на топосите и прототипите в старобългарската книжнина*), така и с по-конкретни области на знанието (*Библия и литература, Семиотика на меланхолията в литературата на българския модернизъм, Семиотика на храма, Семиотични дивергенции и конвергенции на интернет и литературния дискурс*) **Избираемите дисциплини** от учебния план разширяват и обогатяват подготовката на студентите, като им предоставят знания по специфични актуални проблеми на семиотичния анализ. Едновременно с това във всеки семестър студентите имат право да изберат индивидуална насока в своето образование, чрез предложените избираеми дисциплини.

Лекционните курсове и на задължителните, и на избираемите учебни дисциплини се водят от хабилитирани преподаватели.

Приравнителният семестър на студентите – нефилолози се състои от седем дисциплини: *Теория на литературата, Стара българска литература, Възрожденска литература, Нова българска литература, Най-нова българска литература, Съвременен български език I част, Съвременен български език II част.*

Списъкът с избираеми дисциплини се актуализира всеки две години (след всеки завършил курс).

Съобразно с личните си предпочитания студентите от Магистърската програма **Семиотика на културата** могат да посещават и занятията в други магистърски програми във Факултета и Университета, като според действащата система за натрупване и трансфер на кредити тези дисциплини им се признават като избираеми.

В рамките на следването си студентите от специалността могат да преминат частично обучение в друго висше училище в страната и чужбина, като дисциплините, по които са били обучавани, се приравняват към сходни задължителни дисциплини в учебния план или се признават като избираеми, ако са в тематиката на направлението.

Магистрантите могат да участват в извънаудиторната работа със студентите във Факултета и Университета, като членуват в научни дружества, кръжоци, клубове, екипи и др., да участват в университетските научни проекти, в теренни проучвания и практики. Те могат да представят резултатите от работата си на университетските научни форуми (конференции, четения, кръгли маси) и да ги публикуват по съответния ред.

Придобивани знания, умения, компетентности

1. Област и обхват на знанията

Завършилият обучението си в магистърската програма **Семиотика на културата** специалист притежава:

- фундаментална и специализирана подготовка по различни дисциплини от областта на семиотиката;
- основни познания по филология и културология;
- теоретична и практическа подготовка за семиотичен анализ на различни по тип феномени;
- практическа подготовка за работа със съвременни технически средства и използване на интерактивни практики.

2. Област и обхват на уменията

Магистърската програма **Семиотика на културата** подготвя у студентите умения:

- да прилагат в практиката теоретичните познания, придобити по време на обучението;

- да прилагат семиотичния анализ върху различни по тип културни феномени;
- да актуализират знанията си и да следят за новаторски подходи в сферата на своята професионална област;
- да усъвършенства практическите си умения;
- да създават научен продукт;
- да разработват проекти в областта на културата;
- да работят в екип.

3. Компетентности

Компетенциите на завършилите магистърската програма *Семиотика на културата* са в областта на филологията, литературата, изкуствознанието, образованието, религиозните системи:

- професионални компетентности в сферата на обществените науки с акцент върху културата и религията;
- мотивационно-ценностна ориентация, адекватна на конкретната социална среда, съобразена със спецификата на културата;
- действено-практическа компетентност за ефективно приложение на теоретичните знания и бързо и самостоятелно адаптиране към особеностите на конкретната практическа сфера.

3.1. Личностни компетентности

Чрез магистърската програма *Семиотика на културата* се развиват и определени личностни компетенции, които подпомогнат социалната реализация на завършилите:

- нагласа за поддържане на активна осведоменост в областта на културата и семиотичните изследвания;
- изградено умение за самообучение и професионално усъвършенстване;
- желание към продължаващо обучение;
- професионална мотивираност за реализацията в областта на културата, образованието, обществените науки;
- развито аналитично мислене, критичност и новаторска нагласа при решаване на проблемите.

3.2. Професионални компетентности

Завършилият магистърската програма *Семиотика на културата* може:

- да работи като учител по български език и литература в средното училище
- да осъществява професионална практическа дейност във всички видове образователни, медийни, културни и обществени институции на национално и регионално равнище;
- да прилага теоретичните си знания и практическите си умения при различни задачи, свързани с проблеми на културата, образованието, обществените науки;
- да усъвършенства практическите си умения и да разширява културния си хоризонт;
- да прилага знания и компетенции от различни сфери на обществения живот при работа в екип;
- да усъвършенства знанията и уменията си за работа със съвременни технически средства.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилият магистърската програма *Семиотика на културата* в специалността *Българска филология* може да намери професионална реализация в

научни, културни, просветни и социални институции, в областта на масовите комуникации, в учебни заведения (при педагогическа правоспособност) и пр.

Длъжности според актуалната *Национална класификация на професиите и длъжностите в Република България (в сила от 1 януари 2011)*:

- филолог, специалист по въпросите на културата;
- журналист, редактор;
- преподавател в средните общообразователни училища, профилирани гимназии и пр. (след придобита педагогическа правоспособност).

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН МАГИСТЪР ПО СПЕЦИАЛНОСТТА БЪЛГАРСКА ФИЛОЛОГИЯ МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СЕМИОТИКА НА КУЛТУРАТА

Срок на обучение:

Магистърската степен се придобива след **едно/двегодишен курс** (два или три семестъра) и **60 кредита** според утвърдения учебен план.

Форма на обучение: редовна и задочна.

Дипломиране:

Осъществява се в два варианта:

1. Държавен изпит – писмен;
2. Защита на дипломна работа.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилият магистърската програма може:

- да продължи образованието си в образователна и научна степен *доктор*;
- да участва в различни форми на продължаващо обучение през целия си живот;
- да получи педагогическа правоспособност.